

11.09.2024

Ärende/12

§ 176

Ledamoten Mia Haglunds motion om humanitärt bistånd till civila i Gaza

HEL 2023-014853 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Maarit Vierunen understödd av ledamoten Marko Kettunen föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet för ny beredning med följande motiveringar:

Staden bör följa det grundförslag som ursprungligen förelades stadsstyrelsen.

Vi anser att situationen i Gaza är allvarlig och ohållbar. Det internationella samfundet måste hitta ett sätt att göra ett slut på våldet och det mänskliga lidandet i området. Vi anser dock att kommunens verksamhet, som det framkommer av tjänsteinnehavarberedningen, i första hand är lokal och har fokus på kommunens eget område och finska staten bär ansvaret för Finlands roll i givandet av internationellt humanitärt bistånd.

Vi anser att bistånd till Gaza inte kan likställas med hjälpen till Ukraina. Rysslands storskaliga anfall gav upphov till ett undantagstillstånd i hela Europa och var intimt förknippat med Finlands säkerhetspolitiska situation. Helsingfors hade och har fortfarande även nära kontakter med ukrainska städer.

Om staden beviljar bistånd till Gaza vore det ett betydande prejudikat för beviljande av bistånd till ett område som staden inte har något samarbete eller samarbetsavtal med. Vi anser att staden inte bör utvidga sitt verksamhetsfält till utvecklingsbistånd och humanitärt bistånd i högre grad än hittills; i det finländska samhället hör denna verksamhet enligt en etablerad och naturlig arbetsfördelning till finska staten.

2 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Maarit Vierunens förslag om återremiss

11.09.2024

Ja-röster: 50

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Petra Malin, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Minna Salminen, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä

Nej-röster: 30

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Marko Kettunen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Blanka: 3

Harry Harkimo, Mikko Paunio, Mika Raatikainen

Frånvarande: 2

Timo Harakka, Joel Harkimo

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

Avvikande meningar

Ledamoten Laura Korpinen anmälde avvikande mening med följande motivering:

Pengadonationer till Gaza hör inte till kommunens verksamhetsfält och ärendet borde ha återremitterats för ny beredning.

Även ledamöterna Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Wille Rydman och Seida Sohrabi anmälde avvikande mening med ovan nämnda motivering.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar

11.09.2024

Ärende/12

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Laura Uuttu-Deschryvere, chef för internationella ärenden, telefon: 09 310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Outi Jäppinen, specialplanerare, telefon: 09 310 36073
outi.jappinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 22.11.2023 Haglund Mia Helsingiltä humanitaarista apua Gazan siviileille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Återremiss för ny beredning

Ledamoten Mia Haglund och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors fattar beslut om att ge humanitärt bistånd för att hjälpa civila i Gaza.

Stadsstyrelsen återremitterade 3.6.2024 (§ 350) ärendet för ny beredning. Stadsstyrelsen konstaterar följande i sitt beslut om återremiss: "Ärendet återremitteras för ny beredning och staden beslutar att ge ekonomiskt stöd för humanitärt bistånd till Gaza. Under återremissen utreds vilken internationell samarbetspartner som är mest praktisk för staden att använda för att kanalisera stödet till civila samt fastställs det ekonomiska stödets omfattning."

Helsingfors stad har definierat sig som en aktiv internationell aktör. Staden har en strategi för globalt ansvar och Helsingfors har aktivt stött ukrainare sedan Ryssland inledde sitt anfallskrig.

Enligt 93 § i grundlagen leds Finlands utrikespolitik av republikens president i samverkan med statsrådet. Enligt statsrådets förordning 1171/2005 hör beredning och verkställande av utrikespolitiken till utrikesministeriets uppgifter.

Kommuner har emellertid ansetts kunna ge humanitärt bistånd som en del av sin internationella verksamhet (HFD 1983 II 35). I mars 2022 beslutade Helsingfors stad att ge humanitärt bistånd för att hjälpa offren för kriget i Ukraina (borgmästaren 3.3.2022 § 33). Helsingfors har även

11.09.2024

donerat akutvårdsenheter samt möbler till skolor och daghem till Ukraina.

Enligt de uppgifter som FN använder, som baserar sig på uppskattningar av hälsoministeriet i Gaza, har över 38 000 palestinier dött mellan krigsutbrottet i oktober 2023 och den 17 juli 2024. Ytterligare 87 000 palestinier har sårats och tusentals försvunnit. Största delen av offren är kvinnor och barn.

Enligt Unicef har kring 1,9 miljoner människor (cirka nio tiondelar av Gazas befolkning) tvingats lämna sin hemtrakt. Dessa människor behöver humanitärt bistånd. Hälften av dem är barn. De har inte tillräckligt med vatten, mat, bränsle eller mediciner. I augusti konstaterades det första fallet av polio på 25 år i Gaza. För att förhindra en smittspridning som framför allt skulle försätta områdets små barn i livsfara behövs en omfattande vaccineringskampanj i Gaza så snart som möjligt.

Finska staten har riktat statsunderstöd till Internationella Rödakorskommittén ICRC:s och FN:s livsmedelsprogram (WFP) humanitära biståndsarbete i området.

I Europa är EU och staterna oftast de myndigheter som beviljar humanitärt bistånd vid internationella kriser. I Europa finns andra huvudstäder, exempelvis Wien i Österrike, som driver utvecklingsbiståndsprojekt som en etablerad del av sin internationella verksamhet. Barcelona är ett europeiskt exempel på en stad som har beviljat ekonomiskt humanitärt bistånd till Gaza med ett engångsbeslut och kanaliserat det genom internationella organisationer. Med tanke på Helsingfors stads nuvarande internationella verksamhet faller det sig naturligt att fatta ett engångsbeslut om att bevilja humanitärt ekonomiskt stöd till civila i Gaza.

Stadsstyrelsen föreslår att Helsingfors beviljar Gaza 350 000 euro i humanitärt bistånd, varav 100 000 euro riktas till Internationella Rödakorskommittén (ICRC), 100 000 euro till Unicef, 100 000 euro till Rädda Barnen rf och 50 000 euro till Läkare utan gränser.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 09 310 25251

maria.nelskyla(a)hel.fi

Laura Uuttu-Deschryvere, chef för internationella ärenden, telefon: 09 310 15266

laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Outi Jäppinen, specialplanerare, telefon: 09 310 36073

outi.jappinen(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641

FO-nummer
0201256-6

11.09.2024

Ärende/12

1 Valtuustoaloite 22.11.2023 Haglund Mia Helsingiltä humanitaarista apua Gazan siviileille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2024 § 506

HEL 2023-014853 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

02.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleesta 5 eteenpäin korvataan esittelijän perusteet seuraavalla tekstillä:

”Helsingin kaupunki on määritellyt itsensä aktiiviseksi kansainväliseksi toimijaksi. Kaupungilla on globaalin vastuun strategia ja Helsinki on toiminut aktiivisesti ukrainalaisten tukena Venäjän aloittaman hyökkäyssodan jälkeen.

Suomen ulkopoliittikan johtaminen kuuluu perustuslain 93 §:n mukaan tasavallan presidentille yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ulkopoliittikan valmistelu ja täytäntöönpano kuuluvat valtioneuvoston aseituksen 1171/2005 mukaisesti ulkoministeriön tehtäviin.

Kunnan kansainvälisen toiminnan puitteissa humanitaarisen avun antaminen on kuitenkin pidetty sallittuna (KHO 1983 II 35). Helsingin kaupunki teki maaliskuussa 2022 päätöksen humanitaarisen avun antamisesta Ukrainassa käytävän sodan uhrien auttamiseksi (Pri 3.3.2022 § 33). Helsinki on lahjoittanut Ukrainaan myös ensihoitoyksiköitä sekä koulu- ja päiväkotikalusteita.

YK:n käyttämien Gazan terveysministeriön arvioihin perustuvien tietojen mukaan alueella on sodan alkamisesta lokakuussa 2023 17. heinäkuuta 2024 mennessä kuollut yli 38 000 palestiinalaista, 87 000 ovat

loukkaantuneet ja tuhannet ovat kadoksissa. Valtaosa uhreista ovat naisia ja lapsia.

Unicefin mukaan noin 1,9 miljoonaa ihmistä - noin yhdeksän kymmenestä Gazan väestöstä - on arviolta joutunut siirtymään kotiseudultaan ja ovat humanitaarisen avun tarpeessa. Puolet heistä on lapsia. Heillä ei ole riittävästi vettä, ruokaa, polttoainetta ja lääkkeitä. Gazassa on elokuussa todettu ensimmäinen poliotartunta 25 vuoteen. Jotta taudin leviäminen ei aseta etenkin alueen nuoria lapsia hengenvaaraan on alueella pikimmiten toteutettava laaja rokotuskampanja.

Suomen valtio on valtionavustuksella tukenut Punaisen Ristin kansainvälisen komitean ICRC:n sekä Maailman ruokaohjelman (WFP) humanitaarista avustustyötä alueella.

Euroopassa EU ja valtiot toimivat pääasiallisesti niinä julkisen vallan toimijoina jotka myöntävät humanitaarista apua kansainvälisissä kriisitilanteissa. Euroopassa on muita pääkaupunkeja, kuten Itävalta Wien, joiden kansainväliseen toimintaan kuuluu vakiintuneesti kaupungin omat kehitysapuprojektit. Barcelona on eurooppalainen esimerkki kaupungista, joka on myöntänyt Gazan alueelle kertaluontoisella päätöksellä taloudellista humanitaarista tukea joka kohdennettiin kansainvälisten organisaatioiden kautta. Helsingin kaupungin nykyisen kansainvälisen toiminnan puitteissa luontevinta on tehdä päätös kertaluontoisesta humanitaarisen taloudellisen tuen myöntämisestä Gazan siviilien tueksi.

Kaupunginhallitus esitti, että Helsinki myöntää Gazaan humanitaarista avustusta 350 000 euroa ja kohdentaa siitä 100 000 euroa Punaisen ristin kansainväliselle komitealle (ICRC), 100 000 euroa UNICEFille, 100 000 euroa Pelastakaa Lapset ry:lle sekä 50 000 euroa Lääkärit ilman rajoja ry:lle käytettäväksi humanitaariseen apuun Gazassa.”

Kannattaja: Elisa Gebhard

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Shawn Huff, Kasper Kivistö, Minja

11.09.2024

Koskela, Johanna Laisaari, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1
Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 9–5 (1 tyhjä).

Daniel Sazonov, Sari Sarkomaa, Maarit Vierunen, Juhana Vartiainen ja Juha Hakola jättivät päätöksestä seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

”Pidämme tilannetta Gazassa vakavana ja kestäättömänä. Kansainvälisen yhteisön on löydettävä tapa päättää väkivaltaisuuDET ja inhimillinen kärsimys alueella. Katsomme kuitenkin virkavalmistelun esittämän mukaisesti, että kunnan toiminnan lähtökohtana on toiminnan paikallisuus ja keskittyminen kunnan omalle alueelle ja vastuu Suomen roolista kansainvälisen humanitaarisen avun antamisessa on Suomen valtiolla.

Katsomme, että Gazalle kohdennettavaa apua ei voi rinnastaa Ukrainalle ohjattuun apuun. Venäjän laajamittainen hyökkäys muodosti poikkeustilan koko Euroopan laajuisesti ja kytkeytyi elimellisesti myös Suomen omaan turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen. Helsingillä oli ja on myös kiinteitä aikaisempia yhteyksiä ukrainalaisiin kaupunkeihin.

Avun myöntäminen Gazaan olisi ennakkotapaus kaupungin antamasta avusta alueelle, johon sillä ei ole olemassa yhteistyötä eikä yhteistyösopimusta. Katsomme, että kaupungin ei tule laajentaa omaa toimialaansa kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun alalle nykyistä laajemmin, vaan kyseinen toiminta kuuluu vakiintuneen ja luontevan työnjaon mukaan suomalaisessa yhteiskunnassa Suomen valtiolle.”

26.08.2024 Pöydälle

03.06.2024 Palautettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Laura Uuttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 09 310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Outi Jäppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36073
outi.jappinen(a)hel.fi